

เรื่องการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยเพื่อกิจ ธุระด้วยวิธีสอน โดยใช้การแสดงละครของนักศึกษาชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

A study the Achievement of learning Thai for official
Purposes course for undergraduate students, Section of Thai
Language of the Faculty of Education, Silpakom University.

บุษบา บัวสมบุญ

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยเพื่อกิจธุระด้วยวิธีสอนโดย
ใช้การแสดงละครของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ศิลปากร ที่ลงทะเบียนเรียนวิชา 465243 ภาษาไทยเพื่อกิจธุระ ในภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2554 จำนวน
28 คน ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยเพื่อกิจธุระหลังเรียนด้วยวิธีสอนโดยใช้การแสดง
ละครสูงกว่าก่อนเรียน 2) พฤติกรรมการปฏิบัติงานกลุ่มของนักศึกษาอยู่ในระดับมาก 3) นักศึกษามีความคิดเห็น
ต่อการเรียนด้วยวิธีสอนโดยใช้การแสดงละครในระดับเห็นด้วยมาก

Abstract

The purpose of this research was to study the achievement of learners using dramatization
on the Thai for official Purposes course for undergraduate students from the Section of Thai Language
of the Faculty of Education located in Silpakom University. The population consisted of twenty eight
undergraduate students, who were enrolled in the Thai for Official course with 465243 as its code
during the first semester in the 2011 academic year. The finding of the study can be summarized as
follows :1) On average, the learners' achievement on the course by dramatization learning after the
instruction was higher than before. 2) The group working behavior was at the high level. 3) Generally,
the learners' had positive attitudes towards the instruction.

* ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สาขาวิชาภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

บทนำ

รายวิชา ๔

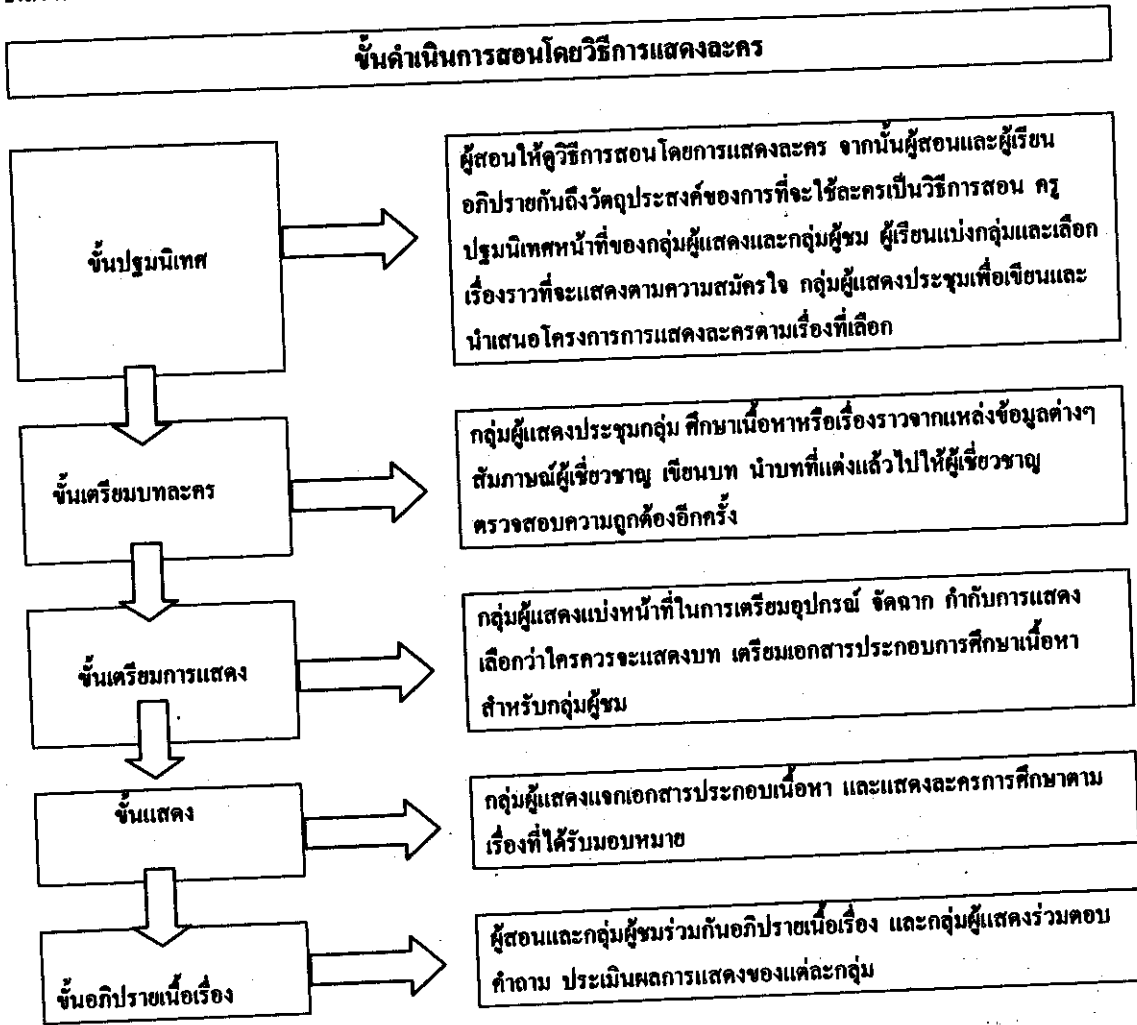
for Official Purpos
ศาสตรบัณฑิต สา
ฉบับปี 2547 วิชาดัง
การใช้ภาษาไทยใน
โครงการ การประ
พิมพ์ที่มีเนื้อหาเก
สิทธิ์ และการสื่อ
เรียนรู้ในรายวิชา
ต่างๆ ได้แก่ จุด
เนื้อหาสาระ ลักษณะ
จำนวนผู้เรียน (บุญ
นี้ยังยึดหลักดังนี้
ปริญญาตรี สาขา
(หลักสูตร 5 ปี) (255
ผู้ที่จะเป็นบัณฑิต
แต่มีความรู้ด้าน
ทางปัญญา ทักษ
ความรับผิดชอบ ทั
สารสนเทศ และ
ดังกล่าวจะเกิดขึ้นไ

บทนำ

รายวิชา 465 243 ภาษาไทยเพื่อกิจธุระ (Thai for Official Purpose) เป็นวิชาบังคับตามหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย (หลักสูตรปรับปรุง) ฉบับปี 2547 วิชาดังกล่าวมีเนื้อหาวิชาเกี่ยวข้องกับศิลปะการใช้ภาษาไทยในสถานการณ์ต่างๆ ได้แก่ การเขียนโครงการ การประชุม การสัมภาษณ์ และการกรอกแบบพิมพ์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องทะเบียนราษฎร เอกสารสิทธิ และการสื่อสารทางไปรษณีย์ไทย ส่วนการจัดการเรียนรู้ในรายวิชานี้ ผู้สอนพิจารณาถึงองค์ประกอบต่างๆ ได้แก่ จุดประสงค์ของบทเรียน ลักษณะของเนื้อหาสาระ ลักษณะของผู้เรียน เวลา สถานที่ และจำนวนผู้เรียน (บุญชม ศรีสะอาด 2537: 4) นอกจากนี้ยังยึดหลักดังที่ระบุไว้ในมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาครุศาสตร์และสาขาศึกษาศาสตร์ (หลักสูตร 5 ปี) (2554: 3-4) ว่าในสภาพการณ์ปัจจุบันนี้ ผู้ที่จะเป็นบัณฑิตทางครุศาสตร์ศึกษาศาสตร์ ไม่เพียงแต่มีความรู้ด้านเนื้อหาเท่านั้น แต่ยังคงมีทักษะทางปัญญา ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ทักษะการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และทักษะการจัดการเรียนรู้ ซึ่งทักษะดังกล่าวจะเกิดขึ้นได้ก็ด้วยกระบวนการจัดการเรียนการ

สอนที่เรียกว่านวัตกรรมวิธีสอน ที่ไม่ได้เน้นให้ผู้เรียนจดจำอย่างเดียว แต่เปลี่ยนวิธีการสอนให้พึ่งตนเองได้สอดคล้องกับงานวิจัยเรื่อง "การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้และความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยศิลปากร" ของศิริบุญ จงวุฒิเวศย์ และคณะ (2547: 116) ได้มีข้อเสนอแนะของผู้ที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาความคิดของนักศึกษาว่า ควรพัฒนาวิธีการเรียนการสอนที่จะเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้มีความคิดสร้างสรรค์ มีความรับผิดชอบ และสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองให้มาก วิธีการจัดการเรียนรู้โดยใช้การแสดงละครเป็นกระบวนการที่ผู้สอนใช้ในการช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยเพื่อกิจธุระ เรื่องการกรอกแบบพิมพ์ทะเบียนราษฎร เอกสารสิทธิ และการสื่อสารทางไปรษณีย์ไทย เพราะน่าจะทำให้ ผู้เรียนได้เห็นสิ่งที่เรียนมีความเป็นจริงและมีชีวิตขึ้นมา ทำให้การเรียนรู้มีความหมายสำหรับผู้เรียน ช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างสนุกสนาน มีส่วนร่วมในการเรียนรู้สูง และเป็นวิธีการสอนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะต่างๆ เช่น ทักษะการพูด การเขียน การแสดงออก การจัดการ การแสวงหาข้อมูลความรู้ และการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม เป็นต้น (ทศนา แหมมณี 2550 : 355-356)

ขั้นตอนการสอนโดยวิธีการแสดงละคร มีรายละเอียดดังแผนภูมิที่ 6 ดังนี้

แผนภูมิที่ 1 ขั้นตอนการสอนโดยใช้การแสดงละคร

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยเพื่อกิจธุระก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้การแสดงละครสำหรับนักศึกษาชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร เพราะจะช่วยให้การเรียนการสอนมีความน่าสนใจและเกิดประโยชน์ต่อนักศึกษาในรายวิชานี้

วัตถุประสงค์การวิจัย

- การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ดังนี้
1. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยเพื่อกิจธุระด้วยวิธีสอนโดยใช้การแสดงละครของนักศึกษาชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
 2. เพื่อประเมินพฤติกรรมการปฏิบัติงานกลุ่มของนักศึกษา

3. เพื่อศึกษาวิธีสอนโดยใช้การ

วิธีวิจัย

การวิจัย (Experimental F) เป้าหมายในการได้แก่ นักศึกษาระดับปริญญาโท คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ปีที่ 1 ปีการศึกษา 2

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มีขั้นตอนและดังนี้

1. แผนการจัดด้วยวิธีสอนโดยคือ ศึกษารายละเอียดสาขาวิชาภาษาไทย คำอธิบายรายวิชา ศึกษารายละเอียดตรีสาขาครุศาสตร 5 ปี นำแผนการผู้เชี่ยวชาญด้านความเที่ยงตรงและเรียนรู้กับวิธีสอน แสดงความคิดเห็น Index of Item (เกณฑ์ต้องมีค่าตั้งแต่ 0.78 ขึ้นไป ส่วนในงากับ 0.78

2. แบบเพื่อกิจธุระด้วยวิธี จำนวน 30 ข้อ

3. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อวิธีสอนโดยใช้การแสดงละคร

วิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) ประชากรที่ใช้เป็นกลุ่มเป้าหมายในการทดลองที่เลือกทั้งหมดอย่างเจาะจง ได้แก่ นักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ที่ลงทะเบียนทะเบียนวิชา 465 243 ในภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2554 จำนวน 28 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มีขั้นตอนและวิธีการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือดังนี้

1. แผนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยเพื่อกิจธุระด้วยวิธีสอนโดยใช้การแสดงละคร มีขั้นตอนการสร้างคือ ศึกษารายละเอียดของหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย (หลักสูตรปรับปรุง) ฉบับปี 2547 คำอธิบายรายวิชา 465 243 ภาษาไทยเพื่อกิจธุระ และ ศึกษารายละเอียดของมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรีสาขาครุศาสตร์และสาขาศึกษาศาสตร์หลักสูตร 5 ปี นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยเขียนขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาและวิธีสอน 3 คน ตรวจสอบความเที่ยงตรงและความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้กับวิธีสอนโดยการแสดงละคร แล้วนำผลการแสดงความคิดเห็นมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC: Index of Item Objective Congruence) การผ่านเกณฑ์ต้องมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 0.50 ขึ้นไป ส่วนในงานวิจัยนี้มีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 0.78

2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์วิชาภาษาไทยเพื่อกิจธุระด้วยวิธีสอนโดยใช้การแสดงละคร 1 ฉบับ จำนวน 30 ข้อ เป็นคำตอบแบบเติมข้อความ กำหนด

การให้คะแนนคือ ถูกได้ 1 คะแนน ผิดได้ 0 คะแนน นำไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน ใช้ดุลยพินิจเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) และ นำตารางวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างผลการเรียนรู้ที่คาดหวังและข้อคำถามของแบบทดสอบ การผ่านเกณฑ์ต้องมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 0.50 ขึ้นไป ส่วนในงานวิจัยนี้มีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00

3. การสร้างแบบประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่มในขั้นตอนการแสดงละครการศึกษาประเมินโดยผู้สอน ซึ่งประเมินจากด้าน 1) การช่วยกันแสดงความคิดเห็นในกลุ่ม 2) การรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน 3) การยอมรับการตัดสินใจและมติของกลุ่ม 4) การร่วมกันสร้างสรรคงาน 5) การแบ่งหน้าที่กันทำงานตามความสามารถ 6) ความสามัคคีในการทำงาน รวมถึงได้กำหนดเกณฑ์การประเมินด้วยการตรวจสอบหลักฐานจากบันทึกรายงานการประชุม การเขียนโครงการ และสังเกตการแสดงละคร โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนกลุ่ม ได้แก่ เสนอแบบประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่มให้ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาและวิธีสอน จำนวน 3 คน ใช้ดุลยพินิจเพื่อนำไปหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของเครื่องมือ การผ่านเกณฑ์ต้องมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 0.50 ขึ้นไป ส่วนในงานวิจัยนี้มีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00

4. การสร้างแบบสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาชั้นปีที่ 3 ที่มีต่อวิธีสอนโดยการแสดงละคร เรื่องการกรอกแบบพิมพ์ในเอกสารที่เกี่ยวกับทะเบียนราษฎร เอกสารสิทธิ และการสื่อสารทางไปรษณีย์ไทย เป็นแบบสอบถาม ซึ่งสอบถามใน 3 ประเด็น คือ 1) ด้านบรรยากาศการเรียนการสอน 2) ด้านการจัดการเรียนการสอน 3) ด้านประโยชน์ที่ได้จากการเรียนการสอน ซึ่งมีขั้นตอนในการสร้างแบบสอบถาม คือ ศึกษาเอกสารและงานวิจัยต่าง ๆ เกี่ยวกับการสร้างแบบสอบถาม

ความคิดเห็นที่มีต่อวิธีสอนโดยการแสดงละคร แล้ว นำแบบสอบถามความคิดเห็นเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญ ด้านเนื้อหาและวิธีสอน จำนวน 3 คน ใช้ดุลยพินิจเพื่อนำไปหาคำดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของเครื่องมือ การผ่านเกณฑ์ต้องมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 0.50 ส่วนงานวิจัยนี้ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง เท่ากับ 0.96

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเองในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2554 โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ประชุมนิเทศเตรียมความพร้อมในการใช้วิธีสอนโดยการแสดงละคร

2. ทดสอบก่อนเรียนโดยใช้แบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

3. ขึ้นดำเนินการสอนโดยวิธีการแสดงละคร

3.1 เริ่มตั้งแต่ผู้เรียนเตรียมบทละคร การศึกษาบทละครและเลือกบทบาทที่แสดง ข้อมีการแสดง เตรียมผู้ชม และเตรียมอุปกรณ์สำหรับการแสดง ดำเนินการแสดง การร่วมอภิปรายเนื้อหาเรื่องที่แสดง โดยใช้เวลาในการสอนจำนวน 4 สัปดาห์ ๆ ละ 3 ชั่วโมง ดังนี้

3.1.1 ผู้เรียนคู่มือจากรายการโทรทัศน์ครูเรื่องการสอนนอกกรอบจากห้องเรียนสู่โรงละคร และร่วมกันอภิปรายถึงวัตถุประสงค์ของการที่จะใช้ละคร ผู้สอนปฐมนิเทศหน้าที่ของกลุ่มผู้แสดง และกลุ่มผู้ชม ผู้เรียนแบ่งกลุ่มตามความสมัครใจ กลุ่มผู้แสดงมีบทบาทในการเลือกเรื่องราวที่จะแสดง

3.1.2 ผู้เรียนศึกษาศึกษาเนื้อหาที่ใช้ในการศึกษาวิชาภาษาไทยเพื่อกิจธุระเรื่องการกรอกแบบพิมพ์ในเอกสารที่เกี่ยวข้องกับทะเบียนราษฎร เอกสารสิทธิ และการสื่อสารทางไปรษณีย์ไทย โดยกลุ่มผู้แสดงประชุมเพื่อเขียนและนำเสนอโครงการการแสดงละคร เรื่องที่กลุ่มเลือกแสดง และศึกษาเนื้อหาหรือเรื่องราวจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ เพื่อให้ได้เนื้อหา เรื่องราวที่ตรง

กับความเป็นจริงให้มากที่สุด รวมถึงกลุ่มผู้แสดง สัมภาษณ์ผู้ความเชี่ยวชาญในเรื่องนั้นๆ จากนั้นกลุ่มผู้แสดงประชุมกลุ่มช่วยกันเขียนบท และนำบทที่แต่งแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้ง

3.1.3 ขึ้นเตรียมการแสดง กลุ่มผู้แสดงแบ่งหน้าที่ในการเตรียมอุปกรณ์ จัดฉาก กำกับ การแสดง กลุ่มผู้แสดงช่วยกันเลือกว่าใครควรจะแสดงบทอะไร โดยพิจารณาถึงความเหมาะสมและความสามารถของแต่ละคนกับบทที่เหมาะสม และเตรียมเอกสารประกอบการศึกษาเนื้อหาสำหรับกลุ่มผู้ชม

3.1.4 ขึ้นแสดง

1) กลุ่มผู้แสดงแจกเอกสารประกอบเนื้อหา

2) กลุ่มผู้แสดงแสดงละคร การศึกษาตามเรื่องที่ได้รับมอบหมาย

3.1.5 ขึ้นอภิปรายเนื้อเรื่อง

1) ผู้สอนและกลุ่มผู้ชมร่วมกันอภิปรายเนื้อเรื่อง และกลุ่มผู้แสดงร่วมตอบคำถาม

2) กลุ่มผู้ชมประเมินผลการแสดงของแต่ละกลุ่ม

4. ทดสอบหลังเรียนโดยใช้แบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

5. ประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักศึกษา

6. สอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อวิธีสอนโดยใช้การแสดงละคร

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน โดยก่อนเรียนได้คะแนนเฉลี่ย 4.71 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2.25 หลังเรียนได้คะแนนเฉลี่ย 22.93 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.31 คะแนนหลังเรียนมากกว่าคะแนนก่อนเรียนโดยเฉลี่ยเท่ากับ 18.22 คะแนน

2. นักศึกษาซึ่งประเมินระดับมาก ค่าเฉลี่ยเมื่อลำดับเป็นรายที่เป็นลำดับแรก ได้รับฟังความคิดเห็นและมติของกลุ่มสามารถ มีความส 3.00 ส่วนเบี่ยงเบนสุดท้ายคือร่วมกันส เบี่ยงเบนมาตรฐาน การทำงานเป็นรา มีพฤติกรรมในระดับมาตรฐาน 0.00 แ ในระดับมาก มีค่า 0.21

3. ระดับความ การสอนโดยใช้การ: 3.1 แบบส โดยรวมอยู่ในระดับม มาตรฐาน 0.58 เมื่ บรรยากาศการเรียน ให้ความคิดเห็นวาท 4.57 ส่วนเบี่ยงเบน ประโยชน์ที่ได้จากกา มาก ซึ่งมีค่าเฉลี่ย 4.4 ลำดับท้ายสุดคือด้าน เหมาะสมมาก ซึ่งมี มาตรฐาน 0.66

3.2 คำถาม ความรู้สึกและข้อเสนอ ละคร นักศึกษามีทัศน การแสดงละคร ได้แก่ นั้น นักศึกษาได้ให้ความ อย่างสนุก ไม่เครียด ไ

2. ระดับพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักศึกษาซึ่งประเมินโดยครู ในภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 2.94 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.21 เมื่อลำดับเป็นรายชื่อพบว่าพฤติกรรมการทำงานกลุ่มที่เป็นลำดับแรก ได้แก่ ช่วยกันแสดงความคิดเห็นในกลุ่ม รับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ยอมรับการตัดสินใจ และมติของกลุ่ม แบ่งหน้าที่กันทำงานตามความสามารถ มีความสามัคคีในการทำงาน ซึ่งมีค่าเฉลี่ย 3.00 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.00 ส่วนข้อที่อยู่ลำดับสุดท้ายคือร่วมกันสร้างสรรค้งาน มีค่าเฉลี่ย 2.94 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.21 เมื่อวิเคราะห์ระดับพฤติกรรมการทำงานเป็นรายกลุ่มพบว่ากลุ่ม 1 และกลุ่ม 2 มีพฤติกรรมในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.00 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.00 และรองลงมาคือกลุ่ม 3 มีพฤติกรรมในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 2.94 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.21

3. ระดับความคิดเห็นโดยรวมที่นักศึกษามีต่อวิธีการสอนโดยใช้การแสดงละคร

3.1 แบบสอบถามระดับความคิดเห็นพบว่าโดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.48 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.58 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านบรรยากาศการเรียนการสอนเป็นลำดับแรกที่นักศึกษาคิดว่าเหมาะสมมากที่สุด ซึ่งมีค่าเฉลี่ย 4.57 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.56 รองลงมาคือด้านประโยชน์ที่ได้จากการเรียนการสอนมีความเหมาะสมมาก ซึ่งมีค่าเฉลี่ย 4.43 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.54 ลำดับท้ายสุดคือด้านการจัดการเรียนการสอนมีความเหมาะสมมาก ซึ่งมีค่าเฉลี่ย 4.38 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.66

3.2 คำถามปลายเปิดให้นักศึกษาแสดงความรู้สึกและข้อเสนอแนะต่อวิธีการสอนโดยการแสดงละคร นักศึกษามีทัศนคติที่ดีต่อวิธีการสอนโดยการแสดงละคร ได้แก่ ในด้านบรรยากาศของการเรียนนั้น นักศึกษาได้ให้ความเห็น เป็นต้นว่า เป็นการเรียนอย่างสนุก ไม่เครียด ได้หัวเราะ สนุกกว่าอ่านหนังสือ

คนเดียว ภูมิใจในผลงานละครของตนเอง และชอบมาก เมื่องานออกมาดีและเพื่อน ๆ ชม ในด้านประโยชน์ของการเรียนด้วยวิธีนี้ นักศึกษาให้ความเห็น เป็นต้นว่า รู้สึกมีทัศนคติที่ดีต่อรายวิชาภาษาไทยเพื่อกิจธุระ เพราะได้นำสิ่งที่เรียนไปใช้จริง เช่น การสัมภาษณ์ ผู้เชี่ยวชาญ ได้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์แทนการพูดคุยกันก็ใช้เวลามาซ่อมละครร่วมกัน การเรียนวิธีนี้ยังทำให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ นอกจากนี้ยังมีความกล้าแสดงออกเพราะต้องติดต่อบุคคลที่ไม่รู้จักเพื่อหาข้อมูล และต้องแสดงละครหน้าชั้นเรียน ประการสุดท้ายในด้านการจัดการเรียนการสอนนั้น นักศึกษาให้ความเห็น เป็นต้นว่า วิธีการสอนแบบนี้ช่วยให้จำเนื้อหาได้ดีกว่าอ่านหนังสือ ได้รูปแบบการสอนที่ไม่ซ้ำของเดิมเพื่อจะใช้สอนตอนฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู รู้สึกว่าเรียนด้วยการแสดงละครเป็นการเรียนรู้ที่ได้มากกว่าบทเรียนในหนังสือ ต้องวางแผนการทำงานร่วมกับเพื่อน มีการประชุมงานกันเป็นระยะทำให้ทำงานเป็นระบบ รวมถึงได้ประสบการณ์ของการเรียนรู้ที่ไม่ใช่เฉพาะเนื้อหา

ส่วนประเด็นที่สะท้อนความรู้สึกในฐานะผู้ชม ได้แก่ รู้สึกสนุกกับบทละครแต่ก็กังวลกับเนื้อหา อย่างไรก็ตามการมีเอกสารประกอบละครก็ทำให้มั่นใจว่าได้รับความรู้ครบถ้วน และได้ความรู้จากการชมละครการศึกษา เพราะกลุ่มแสดงได้ค้นคว้ามาดีแล้ว

อภิปรายผล

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในการแสดงละคร นักศึกษาที่เป็นกลุ่มผู้แสดงจะมีการเรียนรู้จากประสบการณ์ตรงและการเรียนรู้ด้วยการกระทำ (Learning by doing) ซึ่งเป็นวิธีการเรียนที่ช่วยให้การเรียนรู้คงทน ถาวร ไม่ลืมง่าย (สุจิต เพ็ชรขอบ และ สายใจ อินทรมพรรย์ 2538: 53; Mendnick 1964 อ้างถึงในศิริบุรณ์ ศรีสุวรรณ และคณะ 2520: 2) และสอดคล้องกับข้อเสนอแนะเรื่องจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนบรรลุผลตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ

พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 2 พ.ศ.2545 มาตรา 24 ที่ให้ผู้เรียนเรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น

นอกจากนี้บรรยากาศการเรียนรู้ยังสนุกสนาน ดังที่นักศึกษาได้ให้ข้อมูลสะท้อนกลับมา ซึ่งการสร้างบรรยากาศในห้องเรียนและการจัดกิจกรรม รวมถึงประสบการณ์ต่างๆที่น่าสนใจสนุกสนาน นับว่าเป็นแรงจูงใจภายนอกที่มีต่อผู้เรียนและจะทำให้เกิดแรงจูงใจภายในที่อยากเรียนตามขึ้นมา ดังที่สุจิต เพียรชอบ และสายใจ อินทรมพรรย์ (2538: 57) เคยกล่าวไว้ว่า แรงจูงใจภายนอก ได้แก่การสร้างบรรยากาศในการเรียน ส่วนแรงจูงใจภายในได้แก่ความกระตือรือร้น ความอยากรู้อยากเรียน และความรู้สึกอยากร่วมกิจกรรม ความรู้สึกที่เป็นแรงจูงใจภายในมักเกิดจากแรงจูงใจภายนอกที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความสนุกสนาน ดังนั้นการสอนด้วยการแสดงละครจึงเป็นวิธีการสอนที่ดีเพราะสามารถสร้างแรงจูงใจทั้งภายนอกและภายในให้มีต่อผู้เรียนได้

ในการสอนโดยวิธีการแสดงละครนั้น ผู้สอนและผู้เรียนได้มีการเตรียมความพร้อมโดยมีการอภิปรายกันถึงวัตถุประสงค์ของการที่จะให้ละครเป็นวิธีการเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด และให้ผู้เรียนมีบทบาทในการเลือกเรื่องราวที่จะแสดง (ทศนา เขมมณี 2550: 355) ซึ่งในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้แบ่งกลุ่มทดลองเป็น 3 กลุ่มตามความสนใจกลุ่มละ 9-10 คน เพื่อแสดงละครการศึกษาเรื่องทะเบียนราษฎร เอกสารสิทธิ์ และการสื่อสารทางไปรษณีย์ไทย จึงสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 2 พ.ศ.2545 ในด้านจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมที่ให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

นอกจากนี้การแบ่งกลุ่มเพื่อแสดงละครทั้ง 3 เรื่องนั้น ผู้เรียนยังได้มีส่วนร่วมในการตั้งจุดมุ่งหมายของบทเรียนและวางแผนร่วมกันในการเรียนตั้งแต่ต้น

ด้วย โดยผู้สอนกำหนดชิ้นงานให้นักศึกษาแต่ละกลุ่มช่วยกันเขียนโครงการ ซึ่งประกอบด้วยหลักการและเหตุผล รวมถึงวัตถุประสงค์ จึงเป็นการเรียนรู้อย่างมีจุดมุ่งหมาย (Purposeful Learning) ซึ่งสุจิต เพียรชอบ และสายใจ อินทรมพรรย์ (2538: 53) ให้ความเห็นว่าเป็นการเรียนรู้ที่ทำให้ผลการเรียนดียิ่งขึ้นไปอีก เพราะเป็นความต้องการและเป็นแรงขับของผู้เรียน

นอกจากนี้การเตรียมเขียนบทละครนั้น ผู้เรียนยังได้ไปสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านกฎหมายที่เป็นนิติกรของมหาวิทยาลัย และเจ้าหน้าที่ไปรษณีย์ในมหาวิทยาลัยและที่ว่าการไปรษณีย์จังหวัดนครปฐม รวมถึงได้สัมภาษณ์เจ้าหน้าที่อำเภอ และมีผู้เชี่ยวชาญช่วยวิจารณ์การเขียนบทและการแสดง ทำให้เนื้อหาที่นำมาเขียนบทละครมีการคัดสรรและเรียบเรียงให้ได้สาระ จึงเป็นการเขียนบทละครที่สอดคล้องกับหลักการแสดงละครการศึกษาที่ต้องพิถีพิถันและเน้นสาระของเรื่องให้ชัดเจน (ทศนา เขมมณี 2550 : 355)

อีกประการหนึ่ง ในการเลือกแสดงบทบาทกลุ่มผู้แสดงได้ร่วมกันพิจารณาถึงความเหมาะสมและความสามารถของผู้แสดง จึงเลือกผู้ที่มีบุคลิกตรงกับเรื่อง และสามารถแสดงได้ดี เล่นได้ตรงกับเนื้อหาของเรื่องมากที่สุด เนื่องจากการแสดงละครการศึกษาเน้นให้ผู้เรียนเห็นภาพหรือเรื่องราวที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด ซึ่งผู้เรียนทำได้ดีเนื่องจากมีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองสูง ทั้งนี้โดยปกตินักศึกษาที่เรียนระดับมหาวิทยาลัยมักจะอยู่ในช่วงอายุ 17 - 24 ปี ในทางจิตวิทยาจำแนกไว้ว่าเป็นพวกวัยรุ่นตอนปลายและวัยผู้ใหญ่ตอนต้น ซึ่งจะมีความพร้อมทั้งทางร่างกายจิตใจ อารมณ์ และสติปัญญา ที่จะเรียนรู้ในมหาวิทยาลัยได้เป็นอย่างดี (ชาญชัย อินทรประวัติ <http://www.sut.ac.th/edu/Article/psychology.htm>)

โดยปกติ การสอนโดยใช้การแสดงละครนั้น ผู้เรียนจะไม่ได้เป็นผู้แสดงทั้งหมด ผู้ที่ไม่แสดงจะเป็นผู้ชมการแสดง และผู้ช่วยจัดการแสดง เช่น ทำหน้าที่กำกับบทแสดง บอกรบท ช่วยจัดฉาก แต่งตัวผู้แสดง

ช่วยจัดฉากจัดฉาก ผู้สอนจึงควรจัดและสามารถของผู้เรียนแสดงว่าควรสังเกตอะไร (ทศนา เขมมณี 2550) ผู้วิจัยแบ่งช่วยจัดฉาก แต่งในกลุ่มผู้แสดง ซึ่งทุกกลุ่มเขียนบทไปทีกล่าวนมา อีกทั้งนักศึกษาทุกคนจึง

ในส่วนว่าเกิดการเรียนรู้ เห็นว่าการเรียนสนุกสนาน เราคิดฟ (Maley and I Activities ว่า เป็นเกิดความสนุกสนานทั้งหมดในชั้น นศ 7 - 8) และทศนา เป็นกระบวนการที่เรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ เห็นสิ่งที่เรียนมีชีเป็นจริง มีความหผู้แสดงและผู้ชมเกินนอกจากนี้ในการแนะนำผู้ชมให้ตั้งเอกสารประกอบการเรียนรู้เกี่ยวกับเรื่องการกระทำจริง ีจดจำเรื่องนั้นได้โดยการนำเสนอเรื่องก็บทละครได้มีผู้ช่วยของการเรียนด้วยของผู้ชม โดยให้

ช่วยจัดหาวัสดุอุปกรณ์ในการแสดง เป็นต้น ดังนั้น ผู้สอนจึงควรจัดแบ่งงานตามความสนใจ และความ สามารถของผู้เรียน รวมถึงให้คำแนะนำในการชมการแสดงว่าควรสังเกตหรือให้ความสนใจเป็นพิเศษในเรื่องอะไร (ทศนา แชมมณี 2550: 356) ส่วนในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยแบ่งผู้ทำหน้าที่กำกับบทแสดง บอกบทช่วยจัดฉาก แต่งตัวผู้แสดง ช่วยจัดหาวัสดุอุปกรณ์ไว้ในกลุ่มผู้แสดง ซึ่งปรากฏว่าในการเขียนบท กลุ่มผู้แสดงทุกกลุ่มเขียนบทให้ทุกคนได้แสดงและยังทำหน้าที่อื่น ๆ ที่กล่าวมา อีกทั้งในการแสดงมี 3 เรื่องพอดีกับทุกคน นักศึกษาทุกคนจึงได้สลับกันเป็นทั้งผู้แสดงและผู้ชม

ในส่วนของกลุ่มทดลองที่เป็นผู้ชมนั้นก็ถือได้ว่าการเกิดการเรียนรู้ด้วยเช่นกัน ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็นว่าการเรียนด้วยการชมการแสดงละครมีความสนุกสนาน เข้าใจความสนใจ สอดคล้องกับที่มาลีย์และดัล (Maley and Duff 1982: 6) กล่าวถึง Dramatic Activities ว่า เป็นกิจกรรมที่กระตุ้นให้การเรียนภาษา เกิดความสนุกสนาน สมจริง เข้าใจความสนใจของผู้เรียนทั้งหมดในชั้น นอกจากนี้เวสเซลส์ (Wessels 1987: 7-8) และทศนา แชมมณี(2550: 353) ยังเห็นว่าวิธีนี้เป็นกระบวนการที่ผู้สอนใช้ในการช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ เป็นวิธีสอนที่ช่วยให้ผู้เรียนได้เห็นสิ่งที่เรียนมีชีวิตขึ้นมา ทำให้การเรียนรู้มีความเป็นจริง มีความหมายสำหรับผู้เรียน สามารถทำให้ทั้งผู้แสดงและผู้ชมเกิดความเข้าใจรวมถึงจดจำเรื่องนั้นได้ นอกจากนี้ในการปฐมนิเทศวิธีการเรียนแบบนี้ ผู้วิจัยได้แนะนำผู้ชมให้ตั้งใจสังเกตการแสดงในจุดสำคัญที่มีเอกสารประกอบการชม เพื่อมุ่งที่จะช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับเรื่องราวที่แสดง โดยได้เห็นภาพและการกระทำจริง ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนมีความเข้าใจและจดจำเรื่องนั้นได้อย่างดีและจดจำได้นาน ประการต่อมาการนำเสนอเรื่องก็ง่ายและตรงประเด็นมากขึ้นเนื่องจากบทละครได้มีผู้เชี่ยวชาญให้คำแนะนำ ประการสุดท้ายของการเรียนด้วยวิธีนี้คือชั้นตอนชักชวนความเข้าใจของผู้ชม โดยให้ผู้ชมการแสดงได้อภิปรายเพื่อการ

เรียนรู้ และสรุปบทเรียน (ทศนา แชมมณี 2550: 356) การที่ผู้ชมมีส่วนในการอภิปรายท้ายเรื่อง จึงทำให้ต้องมีส่วนร่วมเอาใจใส่เนื้อเรื่องตลอดเวลา รวมถึงถ้ามีข้อสงสัยก็จะได้ซักถามอีกด้วย

ด้วยเหตุผลทั้งหมดที่กล่าวมานี้จึงทำให้ผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนที่เรียนโดยการแสดงละครสูงกว่าก่อนเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยที่เคยมีมา ได้แก่ งานวิจัยของ รัตนาชัย เอี่ยมพิทักษ์พร (2545) เรื่องการศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการพูดภาษาอังกฤษระหว่างวิธีสอนที่ใช้กิจกรรมการละครกับวิธีสอนแบบปกติสำหรับนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรชั้นสูงปีที่ 1 สาขาการบัญชี โรงเรียนเทคโนโลยีนครปฐม ซึ่งพบว่าการใช้กิจกรรมการละครมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่ากลุ่มควบคุม เป็นต้น

2. ระดับพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักศึกษาชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ที่เรียนวิชาภาษาไทยเพื่อกิจธุระ ซึ่งประเมินโดยครู ในภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับมาก เมื่อลำดับเป็นรายชื่อพบว่าพฤติกรรมการทำงานกลุ่มที่ปรากฏเป็นลำดับแรก ได้แก่ ช่วยกันแสดงความคิดเห็นในกลุ่ม รับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ยอมรับการตัดสินใจและมติของกลุ่ม แบ่งหน้าที่กันทำงานตามความสามารถ และมีความสามัคคีในการทำงาน

วิธีสอนโดยการแสดงละครเป็นวิธีสอนแบบหนึ่งที่ต้องใช้การทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มตลอดการทำกิจกรรม โดยเฉพาะกลุ่มผู้แสดง การทำงานกลุ่มมีลักษณะเช่นเดียวกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ ซึ่งองค์ประกอบของการเรียนแบบร่วมมือ ได้แก่ การพึ่งพาเกื้อกูลกัน การปรึกษาหารือกันอย่างใกล้ชิด ความรับผิดชอบในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย การมีทักษะทางสังคมและปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ซึ่งสอดคล้องกับพฤติกรรมการทำงานกลุ่มที่วัชรวา เสาเรียนดี (2548: 132) กล่าวถึงพฤติกรรมการทำงานกลุ่มที่ควรมี ได้แก่ การร่วมแสดงความคิดเห็น การให้กำลังใจเพื่อน การรับฟังความคิดเห็นและการให้ความร่วมมือกับกลุ่ม ผลดี

ของการเรียนแบบร่วมมือได้แก่การช่วยให้ผู้เรียนเกิดการ
เรียนรู้ได้ดีขึ้น รวมทั้งได้เรียนรู้ทักษะทางสังคมและ
การทำงานร่วมกับผู้อื่นซึ่งเป็นที่สำคัญยิ่งในการ
ดำรงชีวิต (Johnson and Johnson 1994: 31-37
อ้างถึงในทศนา แชมมณี 2550: 99 - 101)

พฤติกรรมของกลุ่มทดลองทั้ง 3 กลุ่มที่ได้ช่วย
กันแสดงความคิดเห็นในกลุ่ม รับฟังความคิดเห็นซึ่งกัน
และกัน ยอมรับการตัดสินใจและมติของกลุ่ม ตามรูปแบบ
ของการประชุมที่ผู้วิจัยได้ให้แนวทางในการ
ประเมินพฤติกรรมไว้ จึงเป็นการให้กระบวนการเรียนรู้
ด้านพฤติกรรมที่เหมาะสมสอดคล้องกับพระราช
บัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม
ฉบับที่ 2 พ.ศ.2545 มาตรา 24 ที่กล่าวถึงการฝึกทักษะ
กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และ
การประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา

นอกจากนี้ การที่นักศึกษาสามารถนำเรื่อง
การประชุม การเขียนโครงการ และการสัมภาษณ์ที่เคย
เรียนเพื่อมาใช้ในขั้นตอนเตรียมความพร้อมก่อน
การแสดงได้เป็นอย่างดีนั้น ถือว่าเป็นการจัดการเรียน
การสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วน
สมดุลกัน กล่าวคือกลุ่มผู้แสดงละครได้ประชุม
กลุ่มเขียนโครงการเสนอละครการศึกษาตามหัวเรื่องที่
แต่ละกลุ่มเลือก มีการใช้ความรู้เรื่องการสัมภาษณ์เพื่อ
หาข้อมูลประกอบการค้นคว้าเอกสาร จากนั้นจึงเขียน
โครงการเสนอผู้วิจัยซึ่งประกอบด้วยหลักการและเหตุผล
วัตถุประสงค์ เป้าหมาย การประมาณค่าใช้จ่าย
ขั้นตอนดำเนินงาน จนถึงกิจกรรมการวัดและประเมิน
ผลการแสดงละครของกลุ่มตนเอง พฤติกรรมกลุ่มดัง
กล่าวในงานวิจัยนี้เป็นกระบวนการหนึ่งของการใช้วิธี
สอนโดยการแสดงละครซึ่งเหมาะสมกับกระบวนการ
การศึกษาในปัจจุบัน

จากการประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่มที่
กล่าวมาแสดงให้เห็นถึงกระบวนการสอนโดยใช้การ
แสดงละครว่าเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่มีความสำคัญ
มากในการสร้างพฤติกรรมที่พึงประสงค์ต่าง ๆ ซึ่งวิธี

สอนโดยการแสดงละครยังสอดคล้องกับผลการเรียนรู้
ที่ระบุในมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขา
คุศศาสตร์และสาขาศึกษาศาสตร์ (หลักสูตร 5ปี) ด้าน
ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ
ที่แสดงให้เห็นด้วยการปรับตัวให้เข้ากับบุคคลกลุ่ม
ต่าง ๆ ในสังคมได้ มีความรับผิดชอบในการทำงาน
ทั้งของตนเอง และกลุ่ม ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่าง
มีประสิทธิภาพ ส่วนผลการการเรียนรู้ด้านทักษะการ
จัดการเรียนรู้ แสดงให้เห็นถึงว่านักศึกษามีทักษะในการ
จัดการเรียนรู้ภาษาไทยอย่างสร้างสรรค์ และมีทักษะใน
การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการในสาขาวิชาภาษาไทย
เนื่องจากการสอนโดยวิธีการแสดงละครนั้น นักศึกษา
ต้องใช้ความสามารถทั้งในการหาข้อมูล การเรียบเรียง
การพูดและการแสดง จึงเป็นการบูรณาการทุกทักษะ
เข้าด้วยกัน

3. ระดับความคิดเห็นโดยรวมที่นักศึกษามี
ต่อวิธีการสอนโดยใช้การแสดงละคร

3.1 แบบสอบถามระดับความคิดเห็น
โดยรวมที่นักศึกษามีต่อวิธีการสอนโดยใช้การแสดง
ละคร พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็น
รายด้านพบว่าด้านบรรยากาศการเรียนการสอนอยู่ใน
ระดับเห็นด้วยมากที่สุดเป็นลำดับแรก ทั้งนี้เพราะ
การสอนด้วยวิธีนี้ทำให้บรรยากาศในห้องสนุกสนาน มี
การเคลื่อนไหวและได้แสดงออก สอดคล้องกับที่วูล์ฟ
(Wolf 1994 : 7 - 44 อ้างถึงใน รัตนชัย เอี่ยมพิทักษ์พร
2545: 32) กล่าวว่าผู้เรียนรู้สึกมีอิสระทำให้กล้า
แสดงออก และทศนา แชมมณี (2550: 357) ได้กล่าว
ถึงข้อดีของการสอนโดยใช้การแสดงละครว่าเป็นวิธีสอน
ที่ช่วยให้ผู้เรียนได้เห็นสิ่งที่เรียนมีชีวิตขึ้นมา

ระดับความคิดเห็นที่นักศึกษาให้ความเห็น
รองลงมาคือด้านประโยชน์ที่ได้จากการเรียนการสอน
ซึ่งมีความเหมาะสมในระดับมาก คือด้านวิธีสอน ทั้งนี้
เพราะการแสดงละครช่วยให้การเรียนรู้มีความเป็นจริง
และมีความหมายสำหรับผู้เรียน สอดคล้องกับคำกล่าว
ของเวสเซลส์ (Wessels 1987: 7 - 8) ที่ว่าการแสดง

เพื่อการศึกษา
รู้สึกและควม
ดีกว่าการรู้เพีย
ลำดับ

จัดการเรียนกา
ได้มีส่วนร่วมใน
ชมมณี (255
เวลามาก ต้อง
ที่ยุ่ยากเป็นวิธี
ประกอบการเส
เป็นวิธีสอนที่ด
ใช้ในการเรียนบ
ไม่สามารถแสวง
หรือการแสดงไม่
อนึ่ง :

สอนโดยใช้การ
ความเหมาะสม
วิจัยของรัตนชัย
เทียบผลสัมฤทธิ์
สอนที่ใช้กิจกรรม
นักศึกษาระดับป
บัญญัติ โรงเรียนเท
ผู้เรียนความคิด
ระดับดี เป็นต้น

3.2

ความรู้สึกและข้อ
ละคร นักศึกษามี
การแสดงละคร ส่ว
สรุปจากข้อคิดเห็น
ของเรียน ด้านประ
ละคร และด้านกา
ด้านบรร

เห็น เป็นต้นว่า เป็
คำถามที่เป็นแบบ
ผู้วิจัย นักศึกษาเรีย

เพื่อการศึกษาไม่เพียงให้ความรู้ แต่ยังถ่ายทอดความรู้สึกและความเข้าใจ ทำให้ผู้แสดงเกิดความจดจำได้ ดีกว่าการรู้เพียงความหมายของคำ

ลำดับความคิดเห็นด้านสุดท้าย คือด้านการจัดการเรียนการสอนมีความเหมาะสมมาก เพราะผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการเรียนรู้สูง แต่ก็มีข้อจำกัดตามที่ศึกษาแหลมมณี (2550: 357) กล่าวไว้ว่าเป็นวิธีสอนที่ใช้เวลามาก ต้องมีการจัดเตรียมบทละคร และการแสดงที่ยุ่งยากเป็นวิธีสอนที่ต้องใช้วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องแต่งกาย ประกอบการแสดง ซึ่งอาจทำให้มีค่าใช้จ่ายมากขึ้น เป็นวิธีสอนที่ต้องอาศัยการแสวงหาข้อมูลที่ต้องการมาใช้ในการเขียนบท หากผู้สอนไม่มีข้อมูลเพียงพอ หรือไม่สามารถแสวงหาข้อมูลที่ต้องการได้ จะทำเรื่องราวหรือการแสดงไม่สมบูรณ์

อนึ่ง ระดับความคิดโดยภาพรวมของวิธีการสอนโดยใช้การแสดงละครถือว่ามึระดับการประเมินความเหมาะสมมากในทุกด้าน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของรัตนชัย เอี่ยมพิทักษ์พร (2545) ที่ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการพูดภาษาอังกฤษระหว่างวิธีสอนที่ใช้กิจกรรมการละครกับวิธีสอนแบบปกติสำหรับนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรชั้นสูงปีที่ 1 สาขาการบัญชี โรงเรียนเทคโนโลยีนครปฐม ผลการวิจัยพบว่าผู้เรียนความคิดเห็นต่อการใช้กิจกรรมการละครในระดับดี เป็นต้น

3.2 คำถามปลายเปิดให้นักศึกษาแสดงความรู้สึกและข้อเสนอแนะต่อวิธีการสอนโดยการแสดงละคร นักศึกษามีทัศนคติที่ดีต่อวิธีการสอนโดยใช้การแสดงละคร ส่วนใหญ่จะเห็นในด้านที่ตนเป็นผู้แสดงสรุปจากข้อคิดเห็นเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ด้านบรรยากาศของเรียน ด้านประโยชน์ของการเรียนด้วยวิธีการแสดงละคร และด้านการจัดการเรียนการสอน

ด้านบรรยากาศของเรียนนักศึกษาได้ให้ความเห็น เป็นต้นว่า เป็นการเรียนอย่างสนุก สอดคล้องกับคำถามที่เป็นแบบสอบถาม และจากการสังเกตของผู้วิจัย นักศึกษาเรียนอย่างไม่เครียด การจัดบรรยากาศ

ในห้องได้นำเก้าอี้ออกบางส่วนเพื่อให้มีพื้นที่ในการแสดง ผู้เรียนได้นั่งกับพื้นตามอัธยาศัยและรู้สึกสนุกกับบทบาทที่กลุ่มเพื่อนแสดง หลังการแสดงผู้ชมได้กล่าวชมทำให้ผู้แสดงภูมิใจในความสามารถของตนเอง สอดคล้องกับการใช้นวัตกรรมวิธีสอนว่าควรคำนึงถึงผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยให้ผู้เรียนเกิดแรงจูงใจภายใน เกิดความกระตือรือร้น อยากร่วมทำกิจกรรม (สุจิต เพียรชอบ และสายใจ อินทร์พรชัย 2538: 60)

ในด้านประโยชน์ของการเรียนด้วยวิธีการแสดงละคร เป็นต้นว่า แสดงความเห็นว่ามีทัศนคติที่ดีต่อรายวิชาภาษาไทยเพื่อกิจธุระ เพราะได้นำสิ่งที่เรียนไปใช้จริง รู้สึกว่าทำงานมีระบบขึ้น ต้องมีการวางแผนงาน ฝึกให้ยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น เกิดความสามัคคี ร่วมทุกข์ร่วมสุขกัน ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ฝึกความกล้าแสดงออก สอดคล้องกับความคิดเห็นในแบบสอบถามและความเห็นของกอร์คอง จี. คาร์เกน วัลด์ และซาราน บี เมอร์เรียม (2530: อ้างถึงในสองหล้า เทพเสาวณะ 2534: 14) ที่กล่าวถึงความสำคัญในการศึกษาปัจจุบันว่าต้องสอนให้มีความสามารถในการแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ ตลอดชีวิต ประสบการณ์ทุกอย่างคือการเรียนรู้ การเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตนเองจะทำให้ผู้เรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์เป็นตัวของตัวเอง รู้จักตัดสินใจและรับผิดชอบด้วยตนเอง รวมถึงจากการสังเกตของผู้วิจัยพบว่านักศึกษามีระบบการจัดการในกลุ่มที่ดีด้วยการแบ่งงานกันไปทำ เช่น การสัมภาษณ์บุคคล การค้นคว้าจากเอกสารห้องสมุด การจัดฉาก การจัดดนตรีประกอบฉาก เป็นต้น

ประการสุดท้ายในด้านการจัดการเรียนการสอน นักศึกษาให้ความเห็น เป็นต้นว่า ได้รูปแบบการสอนที่น่าสนใจ ได้ประสบการณ์ของการเรียนรู้ที่ไม่ใช่เฉพาะเนื้อหา จากการสังเกตของผู้วิจัยพบว่า นักศึกษากระตือรือร้นและตื่นเต้นมากที่จะแสดงละคร การประชุมกลุ่มมีการเสนอข้อคิดเห็นที่หลากหลาย เพื่อให้ได้ข้อสรุปที่ดีที่สุด สอดคล้องกับข้อเสนอแนะของสุจิต เพียรชอบ และสายใจ อินทร์พรชัย (2538:

53-62) ที่ว่าวิชาภาษาไทยเป็นวิชาทักษะ ผู้เรียนจะชำนาญได้ก็เพราะประสบการณ์ตรง ได้ลงมือฝึกฝนด้วยตนเอง การเรียนภาษาไทยโดยครูเป็นผู้บรรยายโดยไม่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ลงมือกระทำหรือมีโอกาสน้อย นักเรียนจะได้ประโยชน์จากการเรียนน้อยที่สุด เพราะฉะนั้นถ้าอัตราเวลาเรียนหรือจำนวนนักเรียนเป็นอุปสรรคในการที่นักเรียนจะได้มีโอกาสปฏิบัติจริง กิจกรรมเสริมหลักสูตรภาษาไทยก็จะช่วยได้มาก การฝึกซ้อมแสดงละครนอกเวลาจึงเป็นเหมือนกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้แก่ผู้เรียนด้วยอีกประการ

ส่วนประเด็นที่นักศึกษาสะท้อนความรู้สึกในฐานะผู้ชมมีไม่มาก ได้แก่ รู้สึกสนุกกับบทละครแต่ก็กังวลกับเนื้อหา อย่างไรก็ตามการมีเอกสารประกอบละครก็ทำให้มั่นใจว่าได้ความรู้ครบถ้วน และได้ความรู้จากการชมละครการศึกษา เพราะกลุ่มแสดงได้ค้นคว้ามาดีแล้ว ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้วิจัยได้นำแผนการเรียนรู้อ่านผ่านกระบวนการหาค่าความสอดคล้องของแผนการสอนกับวิธีสอนโดยการแสดงละคร จากผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาและการสอนภาษาไทยทำให้ได้ข้อแนะนำว่าควรมีเอกสารประกอบการแสดง และเสนอแนะว่าข้อสำคัญของการเตรียมบทละครต้องมีผู้เชี่ยวชาญแนะนำเทคนิคการนำเสนอสารที่เป็นเนื้อหาสำคัญของการเรียน เพราะนักศึกษาอาจมุ่งแต่ความบันเทิงจนลืมสาระของเรื่อง คำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญดังกล่าวนี้ ผู้วิจัยได้มาปรับแก้ไขในแผนการเรียนรู้ จึงทำให้การดำเนินกิจกรรมไม่ขาดสาระสำคัญของการสอน เพราะวิธีการสอนโดยใช้การแสดงละครนั้น ต้องพิถีพิถันในจุดที่ผู้สอนต้องการให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ จุดนั้นจะต้องเด่นชัด และให้เห็นถึงสาระที่ต้องการชัดเจน (ทศนา แหมมณี 2550 : 355)

ข้อเสนอแนะในการจัดการเรียนการสอนโดยใช้การแสดงละคร

1. การสอนโดยวิธีการแสดงละครควรคำนึงถึงความพร้อมของผู้เรียน ถ้าผู้เรียนมีความพร้อมทั้งวุฒิภาวะและอุปนิสัย มีนิสัยใฝ่รู้ รับผิดชอบงาน และชอบการสร้างสรรค์ ก็จะทำให้บทละครการศึกษาและการ

แสดงมีคุณค่าเหมาะกับการใช้เป็นวิธีสอนได้แบบหนึ่ง โดยเฉพาะนักศึกษาที่อยู่หอพักของมหาวิทยาลัยสามารถใช้เวลารว่างฝึกเป็นกิจกรรมเสริมทักษะทางภาษาได้อีกด้วย

2. การสอนโดยวิธีการแสดงละครต้องมีการปฐมนิเทศให้ผู้เรียนทั้งกลุ่มผู้แสดงและผู้ชมให้เข้าใจบทบาทของตนเอง ตั้งแต่การเตรียมข้อมูลว่าควรไปศึกษาจากแหล่งใดบ้าง ควรฝึกซ้อมเทคนิคของการนำเสนองาน เนื่องจากผู้แสดงอาจจะสนใจกับบทบาทการเล่นละครจนกระทั่งไม่ได้สนใจการนำเสนอสารที่เป็นหลักสำคัญของการสอนวิธีนี้ นอกจากนี้ควรแนะนำการใช้วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องแต่งกายประกอบซึ่งอาจทำให้มีรายจ่ายเพิ่ม แต่ผู้สอนควรให้ผู้เรียนรู้จักประยุกต์อุปกรณ์ที่มีอยู่และใช้ความสามารถทางศิลปะที่เหมาะสมตามวัย ช่วยกันในกลุ่มสร้างฉากประกอบแบบประหยัดและสร้างสรรค์ โดยให้ความรู้ข่าวสารของวิธีสอนโดยการแสดงละครอยู่ที่เนื้อหาสาระของเรื่องที่ศึกษา อนึ่ง ควรมีเอกสารประกอบการชมละครเพื่อให้ผู้ชมเข้าใจว่าสาระสำคัญของเรื่องมีอะไรบ้าง และผู้ชมจะได้มั่นใจว่าได้สาระความรู้ครบถ้วน

3. การสอนโดยวิธีการแสดงละครควรคำนึงถึงกลุ่มแสดงและผู้ชม เมื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ก่อนและหลังเรียนแล้ว ควรแยกหาค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่เป็นผู้แสดงและกลุ่มผู้ชมว่ากลุ่มใดทำคะแนนได้มากกว่ากัน เพื่ออภิปรายว่าวิธีการสอนโดยใช้การแสดงละครเกิดประโยชน์กับกลุ่มใดมากกว่ากัน และในการเลือกวิธีสอนโดยการแสดงละคร มีข้อเสนอแนะว่าควรมีหัวข้อเรื่องให้พอกับจำนวนผู้เรียนที่จะเปลี่ยนบทบาทกันเป็นกลุ่มผู้แสดงและกลุ่มผู้ชมอย่างทั่วถึง เนื่องจากผู้เรียนรู้สึกว่าความสำคัญอยู่ที่กลุ่มผู้แสดง การที่ทุกคนได้สลับกันแสดงจะทำให้เกิดความเท่าเทียมกัน นอกจากนี้ผู้เรียนคนใดไม่ถนัดการแสดงก็ให้ทำหน้าที่อื่น ๆ แต่ยังมีโอกาสอยู่ในกลุ่มของผู้แสดงด้วย

4. การสอนโดยวิธีการแสดงละครในรายวิชาภาษาที่มีวัตถุประสงค์เฉพาะเช่นภาษาเพื่อกิจธุระ

สามารถ
ในกระบวน
หรือทำเป็น
การประชุม
ผู้เชี่ยวชาญ
นอกจากนี้
กับการใช้
การตกแต่ง
เสียงประภ
5
มากจึงควร
นอกจากนี้
ถ้าผู้เรียนมี
ประโยชน์

รายการอ้างอิง

- ศิริบุญ จงวุฒิจี
- ศร
- นัย
- ศิริ
- มข
- สน
- ชาญชัย อิน
- [อร
- จา
- psy
- ทศนา แหมมณี
- รู้ใ
- ประ
- กฤษ
- บุญชม ศรีสะ
- ครั้ง

สามารถนำสิ่งที่นักศึกษาได้เรียนแล้วมาเสริม
ในกระบวนการเตรียมความพร้อมก่อนแสดงละคร
หรือทำเป็นโครงการละคร โดยมีกรเขียนโครงการ
การประชุมและบันทึกรายงานการประชุม การสัมภาษณ์
ผู้เชี่ยวชาญ และการเขียนหนังสือขอบคุณ เป็นต้น
นอกจากนี้ยังสามารถบูรณาการความรู้ของนักศึกษา
กับการใช้สื่อต่างๆ เช่น การทำโปสเตอร์นำเสนอ
การตกแต่งฉาก การสร้างอุปกรณ์ประกอบฉากและ
เสียงประกอบฉาก เป็นต้น

5. การสอนโดยวิธีการแสดงละครต้องใช้เวลา
มากจึงควรใช้เวลาสอนครั้งละ 2-3 ชั่วโมงในการแสดง
นอกจากนี้ยังต้องใช้เวลาการฝึกซ้อมและเตรียมการ แต่
ถ้าผู้เรียนมีความพร้อมที่จะเรียนด้วยตนเองสูงก็จะเป็น
ประโยชน์มาก เพราะเป็นการเรียนรู้จากประสบการณ์

รายการอ้างอิง

ศิริบุญ จงวุฒิเวศย์ และคณะ. (2547). รายงานวิจัยการ
จัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้และ
ความพร้อม ในการเรียนรู้ด้วย ตนเองของ
นักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ศิลปากร. นครปฐม: คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวัง
สนามจันทร์.
ชาญชัย อินทรประวัติ. (2554).จิตวิทยาบุคลิกภาพ.
[ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อ 8 สิงหาคม 2554.
จากhttp:// www.sut. ac.th/edu/ Article/
psychology.htm.
พิศนา แหมมณี. (2550). ศาสตร์การสอน : องค์ความ
รู้เพื่อการจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่มี
ประสิทธิภาพ. พิมพ์ครั้งที่ 5 (ฉบับปรับปรุง).
กรุงเทพฯ: ศูนย์หนังสือฯทางกรรมมหาวิทยาลัย.
บุญชม ศรีสะอาด.(2541). การพัฒนาการสอน. พิมพ์
ครั้งที่ 2.กรุงเทพฯ: ชมรมเด็ก.

จริง ผู้สอนจึงควรพิจารณาถึงความเหมาะสมและคุ้มค่า
6.การสอนโดยวิธีการแสดงละครนั้น ผู้เชี่ยวชาญ
มีบทบาทสำคัญมากในการให้ข้อมูล และตรวจ
เนื้อหาของบทละคร โดยเฉพาะเนื้อหาที่ไม่คุ้นเคย หรือ
ความรู้เฉพาะสาขา เป็นต้นว่าเรื่องเอกสารสิทธิ์เพราะ
การเขียนบทละครนั้น นักศึกษาต้องค้นคว้าจากเรื่องที่
ตนไม่เคยรู้มาก่อน อาจทำให้ได้ข้อมูลที่ผิดพลาดได้
บทบาทของผู้เชี่ยวชาญจึงมีความสำคัญ
ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

- 1.ควรทำการวิจัยวิธีสอนโดยการแสดงละครกับวิชา
ภาษาการสื่อสาร ภาษากิจกรรมในแต่ละระดับชั้นเพื่อ
เปรียบเทียบกับผลการวิจัยครั้งนี้
- 2.ควรทำการวิจัยวิธีสอนโดยการแสดงละครกับวิชาอื่น
เพื่อส่งเสริมวิธีสอนโดยการแสดงละคร

มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาครุศาสตร์และ
สาขาศึกษาศาสตร์(หลักสูตรห้าปี). (2554).
เอกสารแนบท้ายประกาศกระทรวง
ศึกษาธิการ. 15 มีนาคม 2554.
รัตนชัย เลี่ยมพิทักษ์พร. (2545). การเปรียบเทียบ
ผลสัมฤทธิ์ทางการพูดภาษาอังกฤษ
ระหว่างวิธีสอนที่ใช้ กิจกรรมการละครกับ
วิธีสอนแบบปกติสำหรับนักศึกษาระดับ
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงปีที่ 1 สาขาการ
บัญชี โรงเรียนเทคโนโลยีนครปฐม.วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษใน
ฐานะภาษาต่างประเทศ, บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศิลปากร.
วัชรรา เล่าเรียนดี. (2548). เทคนิคและยุทธวิธีพัฒนา
ทักษะการคิด การจัดการเรียนรู้ที่เน้น
ผู้เรียนเป็นสำคัญ. นครปฐม: คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขต
พระราชวังสนามจันทร์.